

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor: Dominika Opočenská

Název: Reemigrace volyňských Čechů do Československé republiky

Autorka se ve své bakalářské práci zabývá tematikou národnostních a politických dějin volyňských Čechů ve dvacátém století, resp. jejich reemigrací do Československa po druhé světové válce. Práce je logicky členěna tak, že autorka nejprve seznamuje čtenáře se samotným pojmem „volyňský Čech“ a vysvětluje, jak se Češi na území Ruska a SSSR ocitli, jak zde žili a jaké byly nakonec důvody pro jejich návrat do vlasti. Teprve poté se zabývá samotným procesem návratu těchto rodáků do staré vlasti.

Hned na počátku posudku bych se rád zastavil u úvodu práce. Autorka jej využila k vysvětlení členění díla, ale jiné informace úvod neobsahuje, což považuji za závažné „řemeslné pochybení“. Úvod je, jak sám název kapitoly říká, od toho, aby čtenáře uvedl do knihy, jež právě otevírá. Musí zde být popsána pramenná základna, se kterou autorka pracovala a vůbec zhodnocena dostupnost pramenů. Musí zde být popsána autorčina heuristika. Musí zde být popsána metodologická východiska práce včetně popisu užitých metod. A musí zde být definováno, zda cíle, které si autorka předsevzala, byly také splněny a v jaké míře.

Na druhé straně musím autorku pochválit za velmi čtivou a příjemnou stylistiku.

První část práce je opřena o literaturu a popisuje emigraci a život Čechů na Volyni. Je škoda, že autorka toto téma nepojala více v kontinuální podobě. Zejména skok od první světové války k válce druhé považuji za kontraproduktivní. Autorka sice na jiném místě zmiňuje vzájemné vztahy volyňských Čechů k sovětskému režimu, ale tímto tematickým členěním neumožnila dostatečně čtenáři ve všech souvislostech pochopit, jak meziválečné období přispělo k rozhodnutí Čechů pro návrat do vlasti. Navíc angažmá volyňských Čechů v první a druhé světové válce se vzájemně velmi lišilo, jak co do motivace, rozsahu, tak formy, což je samozřejmě dáno dějinnými okolnostmi.

Podobným neduhem trpí i druhá část práce, popisující samotnou reemigraci. Ta je sice pojata daleko více v chronologických souvislostech, ale i zde se autorka dopouští určité chaotičnosti v členění do jednotlivých kapitol. Myslím, že daleko efektivnější by bylo celou práci členit jinak, bez roztrhání vzájemných kauzálních a chronologických souvislostí. Druhá část práce je již opřena o prameny, a to zejména archivní. Oceňuji zapracování vzpomínek pamětníka, vč. toho, že autorka tento zdroj pojala pouze jako zdroj doplňkový.

S interpretací tématu nemám problém, dílo považuji za přiměřeně kompletní.

Pokud jde o formální náležitosti práce, doporučuji, aby autorka příště kapitoly začínala na nové stránce, působí to přehledněji. Dále mám výhrady k poznámkovému aparátu. V citacích literatury se neuvádějí akademické tituly autorů. V citacích archivních zdrojů nelze vystačit pouze s odkazem na ukládací jednotku, ale autorka musí odkazovat i jednotku inventární. Nejsem spokojen ani se seznamem použitých pramenů a literatury. Bibliografické údaje jsou nekompletní, celý seznam je nepřehledný. Nejsem si zcela jist, zda autorka pochopila smysl této části vědeckého aparátu, který

má mapovat její kompletní heuristiku, tedy i ty zdroje, které nakonec necitovala. Proto bych očekával u tištěných pramenů přehled jednotlivých ročníků Věrné stráže atd.

Závěrem mohu konstatovat, že autorka sepsala velmi zajímavou práci, která zcela jistě přináší mnoho nového. Formální nedostatky a poněkud nešťastné členění práce však hodnotu tohoto jinak pěkného díla zbytečně snižují.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 16. srpna 2015

Mgr. Petr Grulich, Ph.D.